

Eich cyf/Your ref
Ein cyf/Our ref

Paul Davies AS
Cadeirydd Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig
Senedd Cymru
Bae Caerdydd,
CF99 1SN
SeneddEconomy@senedd.wales

12 Rhagfyr 2022

Annwyl Paul,

Diolch am eich llythyr ar 21 Tachwedd yn ymwneud â sut mae Llywodraeth Cymru'n cefnogi a hyrwyddo seiberddiogelwch a'r diwydiant yn ehangach.

Fel y gwnaethoch gyfeirio yn eich llythyr, mae seiber yn faes sy'n newid yn gyflym gyda datblygiadau ac arloesi newydd cyson. Rwy'n cydnabod pwysigrwydd seiberddiogelwch a'i fod yn rhychwantu sawl maes, gan greu 'eco-system' sy'n rhoi cyfle i ddod â manteision i'n dinasyddion, gwasanaethau cyhoeddus a'n heconomi. Am y rheswm hwn, fel yr amlinellir yn ein Strategaeth Ddigidol i Gymru rydym yn datblygu Cynllun Gweithredu Seiber i Gymru fydd yn creu datganiad cydlynol o uchelgais a gweithgarwch ar seiber yng Nghymru.

Mae seiber eisoes yn gryfder mawr yng Nghymru. Mae gennym un o'r ecosystemau seiber mwyaf yn y DU, ac un o'r cryfaf yn Ewrop diolch i'n partneriaethau rhwng diwydiant, y byd academiaidd a'r llywodraeth. Fel y nodwyd yn adroddiad y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad, mae Strategaeth Ryngwladol Llywodraeth Cymru yn nodi bod seiber yn un o dair o ganolfannau rhagoriaeth Cymru. Yn dilyn cyhoeddi'r Strategaeth Ryngwladol mae '*Perthnasoedd a rhwydweithiau rhanbarthol sy'n cael blaenoriaeth 2020 i 2025*', hefyd yn amlinellu sut y byddwn yn defnyddio seiber i gryfhau ein cysylltiadau â rhanbarthau sydd â synergeddau gyda'n gwaith.

O ran yr Ail Brotocol Ychwanegol i Gonfensiwn Cyngor Ewrop ar Seiberdroseddu, rydym yn nodi adroddiad y Pwyllgor ac yn cytuno ar gamau gweithredu. Fel yr ydych yn tynnu sylw ato, mae atal, canfod ac ymchwilio i droseddau yn faterion sydd wedi'u cadw'n ôl. Mae fy nghyfrifoldebau fel y Prif Weinidog yn cynnwys diogelwch cenedlaethol, gan gynnwys gwrth-

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Mark.Drakeford@llyw.cymru
Correspondence.Mark.Drakeford@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

derfysgaeth a seiberddiogelwch ac rydym yn cymryd camau hanfodol i leihau'r risgiau seiber i Gymru. Fel y cyhoeddais yn CYBERUK22, mae gwaith yn mynd rhagddo i gaffael a sefydlu Canolfan Gweithrediadau Seiberddiogelwch (CymruSOC) ar gyfer 18 Awdurdod Lleol Cymru a 3 Gwasanaeth Tân ac Achub. Bydd CymruSOC yn dwyn ynghyd y gwasanaethau hyn gyda'r Llywodraeth, y Ganolfan Seiberddiogelwch Genedlaethol (NCSC), ac arbenigwr technegol, gan alluogi lefel o wybodaeth a rhannu adnoddau a fydd yn caniatáu dull 'Amddiffyn fel Un' cryf.

Gwnaethoch holi pa waith rydym wedi'i wneud i uwchsgilio ein gweithlu ar risg gwirioneddol, llywodraethu a sgiliau polisïau seiberddiogelwch. Mae ein Strategaeth Ddigidol i Gymru yn amlinellu ein nod o greu gweithlu sydd â'r sgiliau digidol, y gallu a'r hyder i ragori yn y gweithle ac mewn bywyd bob dydd. Rydym yn gweld sgiliau seiber yn rhan bwysig o gyflawni'r nod hwn ac wrth ddatblygu'r Cynllun Gweithredu Seiber, rydym yn edrych ar sut i ddefnyddio manteision ein hymyriadau lluosog sy'n bodoli eisoes, i ddenu a datblygu'r sgiliau seiber sydd eu hangen arnom fel cenedl drwy feithrin talent seiber o oedran ysgol hyd at y gweithlu.

O safbwynt y llywodraeth a gwasanaethau cyhoeddus, rydym yn gweithio'n agos â'r NCSC i ddarparu arweinyddiaeth i sefydliadau ledled Cymru, yn enwedig yn y sector cyhoeddus, i ddefnyddio a chymhwyso cyngor ac arweiniad yr NCSC. Bydd hyn yn helpu i gadw ein dinasyddion yn ddiogel a'u diogelu ar-lein ac, yn hollbwysig, sicrhau bod ein gwasanaethau cyhoeddus yn ddiogel a bod pobl yn ymddiried ynddynt. Rydym yn gweithio gyda'n gwasanaethau cyhoeddus i annog diwylliant sefydliadol lle mae seiber yn fusnes i bawb, o arweinyddion i'r rheng flaen. Rydym wedi bod yn gweithio gyda byrddau gweithredol ar draws y sector cyhoeddus, drwy ein benthyciad allanol unigryw o swyddog i'r NCSC, i'w hysbysu o'u cyfrifoldebau seiberddiogelwch a gwydnwch. Yn ogystal â'r gwaith hwn, rydym yn darparu fersiwn wedi'i hwyluso o fodel Ymarferiad Blwch NCSC i gyrrff sector cyhoeddus Cymru ac rydym yn cynnal cynllun peilot i feithrin mwy o ddilyniant o Fframwaith Asesu Seiber (CAF) NCSC.

Rydym yn darparu tystysgrif NCSC Cyber Essentials/Essentials + i dros 20% o gwmnïau cyfreithiol o Gymru a bydd y model hwn yn cael ei wylïo'n agos er mwyn canfod a fyddai'n bosibl ei ddefnyddio mewn sectorau eraill yng Nghymru.

I'r rhai o oedran ysgol, efallai eu bod yn ymwybodol o'r rhaglen CyberFirst ehangach sydd wedi'i chynllunio i nodi a meithrin ystod amrywiol o bobl ifanc dalentog i yrfa ym maes seiberddiogelwch. Rydym yn gweithio'n agos gyda'r NCSC i godi ymwybyddiaeth o'r cyfleoedd seiber i ddysgwyr ac ysgolion yng Nghymru. Yn 2020, gwnaethom gefnogi'r NCSC i dreialu'r cynllun Ysgolion/ colegau CyberFirst. Mae ysgolion a cholegau o bob cwr o Gymru wedi cael cydnabyddiaeth CyberFirst ar lefelau Aur, Arian ac Efydd.

Drwy ein gwaith gyda'r NCSC rydym yn awr wedi sicrhau cyllid i gefnogi'r gwaith o gyflwyno rhaglen CyberFirst Ysgolion ledled y wlad yn dilyn darpariaeth gref mewn ardaloedd braenaru yng Nghymru. Bydd hyn yn cael ei weithredu gan y Ganolfan Ecsbloetio Ddigidol Genedlaethol (NDEC) mewn cydweithrediad â Phrifysgol De Cymru. Bydd y fenter ddigidol / codio hon sy'n edrych ar wella'r sgiliau TG seiberddiogelwch i ddysgwyr yn lansio yn 2023 ac yn cael ei darparu mewn ysgolion ar y cyd â Technocamps.

Mae gan Gymru arlwy addysg uwch gref gyda phartneriaethau rhwng prifysgolion a diwydiant i ddatblygu myfyrwyr ar y llwybr tuag at yrfa ym maes seiber. Mae cynnig mentrau achrededig, o safon fyd-eang a ffurfio partneriaeth gyda diwydiant yn golygu bod Cymru'n lle deniadol i fyfyrwyr astudio a dilyn llwybr i yrfa ym maes seiber.

Mae hyn hefyd yn cael ei gefnogi gan brentisiaethau Seiberddiogelwch yng Nghymru sy'n ymateb i brinder sgiliau rhanbarthol a chenedlaethol ac yn helpu i sbarduno ymwybyddiaeth a diddordeb yn y sector.

Mae gennym ddarpariaeth TG a phrentisiaethau digidol helaeth yng Nghymru, gyda naw rhaglen is-radd (lefelau 2, 3, 4 a 5) a thri fframwaith prentisiaeth lefel gradd, gan gynnwys Prentisiaeth Gradd Seiberddiogelwch.

I uwchsgilio oedolion, mae ein rhaglen cyflogadwyedd i oedolion ReAct + yn cynnig cefnogaeth unigol i oedolion di-waith 18+ a allai gynnwys pobl sy'n gadael y coleg a'r brifysgol sydd wedi astudio seiberddiogelwch. Gall hyn helpu i roi hwb i gyflogadwyedd pobl yn y diwydiant seiberddiogelwch ar ôl cymhwyso.

Hefyd, cefnogir y Ganolfan Arloesedd Seiber gan ein buddsoddiad o £3 miliwn a wnaed gan Lywodraeth Cymru dros 2 flynedd, gyda £3 miliwn o gyllid ar y cyd gan Brifddinas-Ranbarth Caerdydd a £3.5 miliwn o gyllid cyfatebol mewn nwyddau gan bartneriaid consortiwm. Bydd hyn yn cefnogi yr agenda sgiliau seiber yn helaeth a chyflogadwyedd i Gymru gyda'i nod o hyfforddi mwy na 1,500 o unigolion seiber-fedrus a datblygu'r sector seiberddiogelwch yng Nghymru dros 50% erbyn 2030. Mae'r Ganolfan yn dod â phartneriaid ym myd diwydiant, y llywodraeth, amddiffyn ac academaidd ynghyd i ddatblygu sector seiberddiogelwch Cymru, gan alluogi Cymru i fanteisio ar y twf disgwylidig yn y sector yn y DU, ac yn fyd-eang, drwy fuddsoddi mewn dull cydgysylltiedig o sgiliau, arloesi a chreu mentrau newydd. Bydd y fenter hon yn ein cefnogi i sicrhau bod gennym gronfa o dalent yn barod i ateb galw sector sy'n tyfu a rhoi cyfleoedd i bobl ddatblygu sgiliau ar gyfer sector a allai gynnig gyrfa gydol oes. Bydd dull y Ganolfan o fynd i'r afael â heriau arloesi o dan arweiniad y farchnad a sbarduno datblygiad datrysiadau newydd, arloesol yn gyflym yn helpu i gefnogi a darparu cyfleoedd ym maes seiber ac mae hon yn un rhan o ecosystem seiber gref sy'n datblygu yng Nghymru.

Gwnaethoch hefyd holi a yw Llywodraeth Cymru yn cymryd unrhyw gamau i annog mwy o fenywod i'r sector seiber. Rydym yn ymwybodol mai un feirniadaeth drwy'r llwybr gyrfa seiber yw amrywiaeth a phwysigrwydd datblygu gweithlu amrywiol, sy'n adlewyrchu ein cymdeithas yng Nghymru. Rydym yn cefnogi, drwy ymgysylltu â'n sianeli cyfathrebu ag ysgolion, Cystadleuaeth Merched CyberFirst blynyddol yr NCSC. Gall ysgolion gystadlu gyda thimau o ferched Blwyddyn 8 mewn heriau ar thema seiber sydd wedi'u cynllunio i ysgogi diddordeb mewn gyfaoedd technoleg a chynyddu'r nifer o fyfyrwyr benywaidd sy'n astudio pynciau TGAU Cyfrifiadura. Mae gan Gymru hefyd un o'r 'Menywod mewn Clystyrau Seiber' mwyaf gweithgar sy'n ymwneud yn rheolaidd â chynadleddau'r DU ac Ewrop i drafod y pwnc a'i waith yng Nghymru.

Rydym yn cydnabod y gellir gwneud mwy ynghylch amrywiaeth y gweithlu seiber ac annog menywod i'r sector, ac mae hyn yn cael ei ystyried fel rhan o ddatblygiad y Cynllun Gweithredu Seiber.

Yn olaf, mae eich llythyr yn gofyn am werthu cyfran Nexperia BV yn Nexperia Newport Limited. Ein blaenoriaeth ar hyn o bryd yw diogelu dyfodol y cannoedd o swyddi hynod fedrus yng Nghasnewydd. Rydym yn parhau i fod yn gwbl ymrwymedig i sicrhau datblygiad parhaus ein clwstwr lled-ddargludyddion cyfansawdd yn ne Ddwyrain Cymru a'r rôl y mae'n ei chwarae ar raddfa ehangach yn y DU. Yng ngoleuni penderfyniad Llywodraeth y DU, mae gweinidogion y DU bellach yn amlwg yn gweld y sector lled-ddargludyddion cyfansawdd yng Nghymru fel ased cenedlaethol strategol yn ogystal â'i fod yn cael ei gydnabod yn rhyngwladol. Rydym felly'n galw ar Lywodraeth y DU i fuddsoddi yn y sector i ddiogelu ei ddyfodol. Nid oes gennym gyfrifoldebau diogelwch cenedlaethol, ac nid oes gennym unrhyw wybodaeth am y rhesymau pam y daeth llywodraeth y DU i'r casgliad a wnaeth. Yr hyn rwy'n gredu sydd wedi dod yn llawer cliriach yn sgil y penderfyniad yw nad

yw gwerthiant y cwmni yn mynd i ddigwydd yn gyflym. Mae'r buddsoddiad fydd ei angen i symud Nexperia - neu'r olynydd i Nexperia - o waith gweithgynhyrchu sglodynod ar gyfer cwsmeriaid Nexperia i un sy'n cynhyrchu lled-ddargludyddion eraill i berchennog newydd hefyd yn debygol o gymryd cannoedd o filiynau o bunnau. Mae hwn yn benderfyniad canlyniadol iawn, a BEIS fydd nawr yn gorfod helpu i ddelio â chanlyniadau'r penderfyniad hwnnw. Mae mater Nexperia a sut y mae symud i berchnogaeth newydd i gael ei gefnogi yn fater i lywodraeth y DU rwy'n credu gan mai hwy wnaeth y penderfyniad yn y lle cyntaf.

A handwritten signature in black ink that reads "Mark Drakeford". The signature is written in a cursive, slightly slanted style.

MARK DRAKEFORD